

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA
Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva 2020.

PRAVILO STRUKE I ZBIRKA VJEŠTAČKIH MIŠLJENJA

Đorđe Balić

Đorđe Balić, inž .građ. ssv za graditeljstvo i procjenitelj vrijednosti nekretnina, Osijek

VIJEĆE EUROPE – smjernice o ulozi stalnih sudskih vještaka

- ❑ Smjernice o ulozi stalnih sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe donijela je Europska komisija za učinkovitost pravosuđa (CEPEJ) na plenarnom sastanku održanom u Strasbourgu 11. i 12. prosinca 2014.
- ❑ svrha donošenja Smjernica bila je odrediti okvir za zakonodavca, suce i stranke u postupku vezano uz ulogu vještaka, te prenijeti osnovna načela koja se tiču uloge vještaka u pravosudnim sustavima članica Vijeća Europe
- ❑ RH je izmijenila, ali ne usuglasila propis kojim je sva pitanja vezana uz vještake i vještačenje riješila
- ❑ vještaci su jedina sastavnica sudskog sustava u RH koja nema neovisni strukovni obvezni ustroj

Od školovanog stručnjaka do vještaka

- školovanje u struci je pretpostavka da osoba može biti kandidat za vještaka
- vještak je školovani stručnjak sa iskustvom iz rada u struci i životnim iskustvom
- u trenutku kada školovani stručnjak ima iskustva da može uočavati u struci zakonitosti koje nisu ranije verificirane kroz školski sustav, zakonsku regulativu i sl. je trenutak kada zapravo nadržasta stručnu okolinu i postaje vještak
- u trenutku polaganje prisege za vještaka, vještak je svjestan da ne može preuzeti odgovornost suca za procjenu ili vrednovanje činjenica koje su temelj za sudsku presudu,
- vještak samo sudjeluje u donošenju odluka u dijelu koji se odnosi na prenošenje specijalnog znanja sudu putem istrage, analize i procjene pojedinih činjenica

Pravilo struke

- ❑ kada se pojavi problem, možete čuti pitanja:
 - „što o tome misli struka?
 - što o tome kažu pravila struke
- ❑ nevidljiva linija – *iskustvo* - između školovanih i školovanih & s iskustvom se manifestira na pravilu struke.
- ❑ Na pravilu struke su se educirali prvi vještaci u vrijeme formiranja ljudske zajednice
- ❑ Pravila struke u stvari predstavljaju skup znanstvenih i stručnih iskustava koja su se potvrdila u praksi i time postale obaveznim općim dobrom svih onih koji se bave određenom djelatnošću.
- ❑ profesor Haniki definira:
 - *Iskustvo* je pojmovni model (ili serija modela) izražen u nekvantificiranim vrijednostima, izgrađen u mozgu jednog čovjeka tijekom godina procesom "pokušaj-pogriješi", koji je polagan, nepouzdan, često bolan i uvijek skup
- ❑ U svom djelovanju vještak kao ekspert mora *raditi u znaku autoriteta struke*

Sudska praksa

- ❑ Pojam „sudska praksa” odnosi se na pravila i načela utvrđena na temelju sudskih presuda i mišljenja.
- ❑ Kada odlučuju o predmetu, sudovi tumače pravo i time doprinose sudskoj praksi.
- ❑ Sudska praksa objavljuje se na različite načine (u pravnim izvješćima i časopisima, web-mjestima sudova, pravnim bazama podataka)
- ❑ Sudske presude i sudska mišljenja tumačenja su zakona.

Zašto ne i zbirka vještačkog mišljenja

- ❑ vrlo često vještaci su u situaciji izjašnjavati o pitanjima iz domene najnovijih tehnologija i metoda,
- ❑ ono što je danas nova tehnologija od trenutka primjene za vještake je to „stara” tehnologija,
- ❑ sudske presude i rješenja u upravnom postupku često donose temeljem vještačkih mišljenja vrlo lucidna rješenja.

Pravno nedorečena situacija

SUDSKA PRAKSA

- Sudske presude i sudska mišljenja tumačenja su zakona.
- Drugi sudovi ili nadležna tijela mogu navoditi ta tumačenja kao „presedane” i/ili sudsku praksu.
- Utjecaj sudske prakse može biti izrazito važan u područjima koja nisu ili su samo djelomično obuhvaćena takozvanim kodificiranim pravom, odnosno pisanim pravom koje donosi zakonodavno tijelo (na primjer parlament).
- Drugim riječima, pravo može nastati i na sudovima.

ZBIRKA VJEŠTAČKO MIŠLJENJE

- evidentiranje i unos u Zbirku vještačko mišljenje može se obaviti nakon :
 - pravomoćne presude
 - i / ili verificirane odluke ekspertnog povjerenstva
- Zbirke vještačko mišljenje služi za standardizaciju vještačkog mišljenja
- u Zbirci ostaje dok se suština predmetnog vještačkog mišljenja na odgovarajući način ne ugradi u odgovarajuće propise

Na putu do izvrsnosti
od školovanog stručnjaka do vještaka su
pravila struke!

